

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE Ústeckého kraje

se sídlem v Ústí nad Labem

400 01 ÚSTÍ NAD LABEM, MOSKEVSKÁ 15, P. O. Box 78

Výskyt onemocnění černým kašlem v Ústeckém kraji, základní informace

[Pertuse](#), známá také jako černý kašel, je infekční onemocnění způsobené bakterií *Bordetella pertussis*. Výskyt pertuse byl v důsledku rozsáhlého očkovacího programu, který probíhá již od roku 1958, velice nízký. Nyní [zaznamenáváme v České republice výrazně vyšší výskyt](#) tohoto onemocnění, které může způsobit závažné komplikace, zejména u nedostatečně očkovaných jedinců.

Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje eviduje od počátku roku vyšší výskyt případů tohoto onemocnění ve srovnání s předchozím obdobím. Nejvíce případů je nyní hlášeno z okresů Louny a Chomutov. Výskyt je zaznamenán ve všech věkových skupinách.

Jakým způsobem se onemocnění přenáší?

K přenosu dochází zejména kapénkami, vznikajícími při kašli, kýchání, mluvení. K rozvoji onemocnění dochází za 7 až 21 dní po nakažení. Nakažlivost je vysoká, začíná již ve stádiu prvních příznaků a trvá až tři týdny.

Kdy myslet na onemocnění černým kašlem?

Na onemocnění černým kašlem je třeba myslet v případě kašle, trvajících minimálně 2 týdny který provází:

- příznaky nachlazení s teplotou, rýmou, bolestí v krku, případně zánětem spojivek
- záchvaty kašle
- kokrhavý kašel
- nevolnost až zvracení následující po kašli

U očkovaných osob je průběh onemocnění mírnější a příznaky nemusí být zcela vyjádřené.

Jakým způsobem se onemocnění potvrdí?

Onemocnění potvrdí ošetřující lékař na základě jeho projevů a laboratorních vyšetření. Nejrychlejší způsob potvrzení spočívá v laboratorním vyšetření výtěru z nosohltanu nebo

výplachu dutiny ústní (kloktáním) metodou PCR – přímým průkazem bordetel na sliznici dýchacích cest. Další možností je průkaz protilátek z krve, kde jsou ovšem potřeba dva odběry v odstupu alespoň dvou týdnů.

Jakým způsobem se onemocnění léčí?

Léčba onemocnění pertusí patří do rukou lékaře a spočívá v podání antibiotik. Je potřeba upozornit, že u déle trvajících onemocnění může kašel po část, ale i celou dobu léčby antibiotiky přetrvávat. Od pátého dne po zahájení užívání antibiotik je nakažlivost minimalizována.

Jakým způsobem lze onemocnění předcházet?

Základním preventivním opatřením je očkování dětí celkem 5 ti dávkami kombinované očkovací látky ve věku 0–1, 5 a 10 let. Následná odolnost proti tomuto onemocnění není bohužel trvalá a s postupem času dochází k tzv. vyvanutí imunity. Očkovat se proto doporučuje i v dospělosti – kombinovanou očkovací látkou podanou v rámci přeočkování proti tetanu. Pro zajištění ochrany novorozenců, kteří ještě nemohou být očkovaní a zároveň jsou v riziku nejzávažnějšího průběhu, se doporučujeme [očkování těhotným ženám a osobám v jejich blízkém okolí](#).